

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/322/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814221783
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814221783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., ul. Piaristická č. 707/25, Trenčín, IČO: 47234679 proti odporkyni Ing. X. Z., nar. X.X.XXXX, bytom Y. č. XXX, o zaplatenie 415,59 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Odporkyni náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 12.12.2014, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporkyni zaplatenia 415,59 eur s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že dňa 9.2.2009 medzi jeho právnym predchodcom a odporkyňou bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť jej úver vo výške 2.300.- eur, a záväzok odporkyne poskytnutý úver spolu s úrokmi splatiť v 60 mesačných splátkach po 67,99 eur. Odporkyňa nedodrжала platobnú disciplínu, preto ju dňa 28.6.2013 pôvodný veriteľ vyzval k splateniu celého úveru, čerpaného na základe zmluvy. Ku dňu podania návrhu dlh predstavuje 415,59 eur a pozostáva z: zosplatennej istiny 413,53 eur, úroku 2,06 eur.

Právny zástupca navrhovateľa neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil písomne. Súhlasil, aby súd vec pojednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odporkyňa v účastníckej výpovedi uviedla, že o poskytnutie predmetného úveru žiadala z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. Zosplatenie úveru od právneho predchodcu navrhovateľa jej bolo doručené. Celkovo zaplatila 2.300.- eur plus sumu 1.300.- eur.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, oboznámením sa s oznámením o postúpení pohľadávok a s poštovým hárkom, s úverovou zmluvou, s úverovými zmluvnými podmienkami, s výzvou k splateniu celého úveru a s výpisom čerpania, splátok a úhrad.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Dňa 9.2.2009 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bola uzavretá Úverová zmluva č. 3902022819, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol odporkyni úver vo výške 2.300.- eur, s ročnou úrokovou sadzbou 25,14%. V zmluve sú uvedené celkové náklady spotrebiteľa 1.779,40 eur,

mesačná splátka 67,99 eur, RPMN 28,50%, priemerná hodnota RPMN 19,29%, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru s tým, že: „klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru, pokiaľ nie je uvedené inak. Prvá splátka je splatná práve po 1. mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnom mesiaci“. Podľa predloženého výpisu čerpania, splátok a úhrad odporkyňa z titulu úveru z Úverovej zmluvy právneho predchodcovi navrhovateľa celkovo uhradila sumu 3.618,41 eur. Listom zo dňa 28.6.2013 právny predchodca navrhovateľa vyzval odporkyňu k splateniu celého čerpaného úveru podľa zmluvy v lehote 15 dní od odoslania výzvy.

Dňa 17.11.2014 postupca, prostredníctvom právneho zástupcu odporkyňi písomne oznámil, že na základe uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok nadobudol proti nej predmetnú pohľadávku. Z podania navrhovateľa predloženého prostredníctvom právneho zástupcu dňa 3.11.2015 vyplýva, že správny dátum uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávok je 28.6.2013.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení platnom ku dňu 9.2.2009, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a/, písm. b/ citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí, musí obsahovať náležitosti uvedené pod písm. a/ až s/.

Podľa § 4 ods. 3 posledná veta, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne.

Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Účastník, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 526 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi.

Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi. K platnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, musí však byť o postúpení vyzročený. Oznámenie je jednostranný právny úkon adresovaný dlžníkovi. Túto povinnosť zákon ukladá pôvodnému veriteľovi, a to bez zbytočného odkladu. Ak pôvodný veriteľ postúpenie pohľadávky dlžníkovi už oznámil, ten už nemôže požadovať od nového veriteľa, aby preukazoval Zmluvu o postúpení, a je povinný mu plniť.

Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, dňa 28.6.2013 medzi Home Credit Slovakia, a.s. (postupca) a navrhovateľom (postupník) bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok. Postúpenie pohľadávky odporkyňi, ako dlžníkovi oznámil postupca písomným podaním zo dňa 17.11.2014 prostredníctvom právneho zástupcu.

Navrhovateľ je aktívne legitimovaným subjektom v konaní.

Dňa 9.2.2009 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bola uzavretá Úverová zmluva č. 3902022819. Pôvodný veriteľ uzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa právny predchodca navrhovateľa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by odporkyňa pri jej uzatváraní konala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Zo samotnej zmluvy a jej Úverových podmienok je zrejmé, že odporkyňa nemohla individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené na predtlačenom formulári, lebo sa uzatvárali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania z uzavretej zmluvy súd posúdil ako vzťah podľa zákona číslo 258/2001 Z.z.. Predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru a záväzok odporkyne, ako spotrebiteľa poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Pôvodný veriteľ poskytol odporkyňi úver vo výške 2.300.- eur, ktorý sa zaviazala uhradiť v 60 mesačných splátkach po 67,99 eur, s ročnou úrokovou sadzbou 25,14%. V zmluve sú uvedené celkové náklady spotrebiteľa 1.779,40 eur, RPMN 28,50%, priemerná hodnota RPMN 19,29%, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru s tým, že: „klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru, pokiaľ nie je uvedené inak. Prvá splátka je splatná práve po 1. mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnym mesiaci“. Predmetná zmluva je teda zmluvou spotrebiteľskou. Osobitný právny režim spotrebiteľských zmlúv, ktorý modifikuje klasickú zásadu zmluvnej autonómie, pritom vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu (spotrebiteľa), ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcami a poskytovateľmi rôznych plnení a služieb (dodávateľmi). V uvedenom rámci je potom potrebné pri správnej interpretácii a aplikácii ustanovení spotrebiteľských zmlúv, smerujúcich k ochrane spotrebiteľa vychádzať z teórie výhodnosti, ktorá v každom konkrétnom prípade odôvodňuje vždy preferenčné použitie tých zákonných ustanovení, ktoré sú na prospech spotrebiteľa. Súd pritom nepopiera, že úver je absolútnym obchodom, avšak predmetná vec, ako to už bolo uvedené, je o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zák. č. 258/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom). Je tiež v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). Z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona vyplýva, že zmluva musí obsahovať aj termín splátok. V bode 43. termín splatnosti splátok nie je uvedený, pričom za bodom 50., ako to už bolo uvedené, je textová časť: „klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru, pokiaľ nie je ďalej uvedené inak. Prvá splátka je splatná práve po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Ak nasledujúci kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa v mesiaci, v ktorom bol úver poskytnutý, splatnosť týchto splátok bude stanovená na posledný deň v príslušnom kalendárnym mesiaci“. Z uvedeného textu vyplýva, že prvá splátka mala byť splatná v marci 2009 a to v deň, ktorý sa číselne zhoduje s dňom poskytnutia úveru v mesiaci februári 2009 a len v prípade, ak by tento mesiac neobsahoval poradové číslo dňa mesiaca, v ktorom bol poskytnutý, splatnosť splátok by bola v posledný deň mesiaca. Tento text zmluvy je vyhotovený podstatne menším písmom, ako predchádzajúci text, a spotrebiteľ (odporkyňa) ho mohol podceňovať. Takáto prax predstavuje nekalú obchodnú praktiku. Navyše pokiaľ v § 4 ods. 2 písm. i/ zák. č. 258/2001 Z. z. je použité slovné spojenie „termín splátok“, tak pod tým treba rozumieť časovú (dátumovú) špecifikáciu. Aj podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka významom slova „termín“ je: stanovený časový okamih, stanovený deň. Táto náležitosť v zmluve chýba. V konaní tiež navrhovateľ nepreukázal, že by neoddeliteľnou súčasťou zmluvy bol splátkový kalendár. Účelom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona tiež je, informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky. To mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii. V opačnom prípade by nebolo dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho plátbou ďalej

naložené a akú časť platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu dodávateľovi. Uvedené nie je možné nahradiť celkovou výškou splátky (v § 4 ods. 2 písm. i/ zák. č. 258/2001 Z. z. nie je text: „výšku, počet a termíny splátok“, ale text: „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov ...“), a to ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Ustanovenie má totiž za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje predmetná zmluva neobsahuje, pričom ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú zákon sankcionuje tak, že úver je bez poplatkov a bez úrokov (porovnaj rozhodnutia odvolacích súdov v obdobných veciach a to Krajského súdu Žilina č. 11Co 127/2015, č. 9Co 755/2014, Krajského súdu Trnava č. 24Co 228/2014). Podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Významom uvedeného ustanovenia (aj podľa dôvodovej správy k zák. č. 568/2007, ktorým bolo toto ustanovenie do zákona o spotrebiteľských úveroch vložené) je, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti (splácať istinu, úroky, a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy. Vyžaduje sa teda časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (týmto sú: dátum poskytnutia úveru, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok). Je potom úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho (jedného) časového údaju, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať. Pokiaľ teda predmetná zmluva údaj o konečnej splatnosti neobsahuje, nemožno mať za to, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potencionálnu aktivitu odporkyne ako spotrebiteľa, ktorá by viedla k určení splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných, v zmluve dostupných údajov. Konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým realizovať najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (porovnaj aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. 16Co 315/2012). Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka význam slova „konečná - konečný“ je i: ktorý je na konci, posledný a v súvislosti s § 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona je potom možné vyvodiť, že spotrebiteľ už musí pri uzavretí zmluvy vedieť, kedy (dátum) uplynie čas splácania. Ďalej je potrebné uviesť, že odporkyňa by ani nevedela v čase uzavretia zmluvy matematickými operáciami určiť konečnú splatnosť úveru, lebo jej chýbal iný údaj, ktorý mal byť priamo v zmluve dostupný, a to deň splatnosti jednotlivých splátok. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda navrhovateľ poskytol odporkyňi úver 2.300.- eur, z ktorého uhradila 3.618,41 eur (č. l. 28), návrh je neopodstatnený.

Navrhovateľ predmetom konania urobil ja nárok o zaplatenie vyčísleného úroku z omeškania 49,53 eur (čl. VI. žalobného návrhu). Ako to už bolo uvedené, odporkyňa celkovo zaplatila 3.618,41 eur, t. j. i úrok z omeškania 49,53 eur.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).